

5. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII.

System zarządzania realizacją strategii jest bardzo ważnym i często niedocenianym elementem budowy gminnej Agendy 21. Decyduje on, bowiem czy w miarę upływu czasu dynamika procesu realizacji strategii będzie rosła czy słabnąć. Nie stworzenie tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

Zarządzanie realizacją strategii to przede wszystkim:

- tworzenie i doskonalenie instrumentów realizacji,
- monitorowanie, czyli obserwacja realizacji celów i zadań strategii oraz zmian w warunkach realizacji,
- aktualizacja strategii.

5.1. Instrumenty realizacji strategii.

Są nimi przede wszystkim instrumenty:

- prawno-administracyjne,
- ekonomiczne i rynkowe,
- finansowe,
- z zakresu organizacji, zarządzania i marketingu,
- informacyjno-edukacyjne.

Pierwszy okres realizacji Strategii obejmował okres przedakcesyjny (do roku 2004-2005) oraz pierwsze lata członkostwa w Unii Europejskiej. Obecnie realizacja odbywa się, gdy Polska jest pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej. W obowiązuje II Polityka ekologiczna Państwa, strategia zrównoważonego rozwoju kraju oraz strategia rozwoju województwa. Coraz większy wpływ na warunki realizacyjne będą też miały ustalenia wspólnej polityki ekologicznej UE określone w Piątym Programie Działań oraz w dyrektywach, rozporządzeniach i decyzjach. W Programie tym mocno akcentowane są instrumenty ekonomiczne i fiskalne.

Instrumenty z zakresu organizacji, zarządzania i marketingu stanowią bardzo obszerną i ciągle rozbudowywaną grupę narzędzi realizacyjnych. W realizacji strategii będą uwzględnione:

- ściśle powiązanie ze strategią procesu budowy i realizacji budżetu, a zwłaszcza budowy budżetu zadaniowego oraz Wieloletniego Planu Inwestycyjnego, Planu Rozwoju Lokalnego i planów rozwoju miejscowości.
- zarządzanie jakością jako element zarządzania sferą usług publicznych w gminie,
- systemowe podejście do budowy marketingu gminy (w tym promocji).

Przeprowadzane będą badania opinii społecznej (ankiety, sondaże) dla lepszej oceny realizacji wybranych zadań. Wśród mieszkańców upowszechniane będą informacje o postępach i efektach zrównoważonego rozwoju wszystkimi dostępnymi kanałami komunikacji społecznej (audycje telewizyjne, artykuły w prasie, spotkania radnych z wyborcami itp.).

5.2. Podmioty zarządzające realizacją.

Do podmiotów zarządzających realizacją strategii należą: Rada Miejska, Burmistrz, szefowie jednostek podległych Gminie i koordynatorzy zadań. Proponuje się powołanie grupy społecznej złożonej z uczestników warsztatów opracowujących strategię poszerzoną o cały przekrój osób reprezentujących aktywność gminy – **Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju**.

- **GMINNE FORUM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU** – pełniące społeczny nadzór nad realizacją strategii zgodnie z zaleceniami Agendy 21.
- Praca Forum jest przedłużeniem pracy grupy przygotowującej w uspołecznionym procesie projekt strategii.
- W skład Forum, liczącego od 25 do 30 osób wchodzi: przedstawiciele samorządu gminy, lokalni liderzy, reprezentanci przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele innych sektorów życia społeczno-gospodarczego.
- Między posiedzeniami Forum pracują zespoły (grupy robocze, Komisje, wyspecjalizowane Forum, np. Forum Gospodarcze) z udziałem członków Komisji Rady Miejskiej, zajmujące się monitorowaniem realizacji strategii w ramach poszczególnych łańdów (gospodarczego, społecznego, środowiskowego, przestrzennego i zarządzania).
- Forum zwoływane jest przez Lidera Forum w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Miejskiej i Burmistrzem, co najmniej 2 raz w roku. Podczas zebrań Forum:
 - przyjmowany jest roczny plan realizacji strategii,
 - koordynatorzy zadań zdają sprawozdanie z realizacji poszczególnych działań w danym roku,
 - dokonywana jest aktualizacja strategii.
- **RADA MIEJSKA I BURMISTRZ** – pełnią bieżący nadzór nad realizacją strategii, czuwają, aby przy tworzeniu budżetu gminy uwzględniany był roczny plan realizacji strategii, prowadzą akcję informacyjną i promocyjną, uchwalają zmiany w strategii
- **KOORDYNATOR WDRAŻANIA STRATEGII** - funkcja koordynacji realizacji strategii przypisana jest Burmistrzowi, który m.in.:
 - zapewnia aby każdy z koordynatorów zadań posiadał aktualną wersję strategii oraz roczny plan realizacji strategii,
 - gromadzi dokumentację związaną ze strategią, zbiera informacje określające postępy w realizacji strategii
 - opracuje do końca 2006 roku Wskaźnikowego Systemu Monitorowania Strategii - WSMS),
 - prowadzi monitoring realizacji strategii z wykorzystaniem WSMS.
 - współorganizuje spotkania Forum, po każdym z zebrań Forum opracowuje raport z realizacji strategii, który następnie szeroko upowszechnia, prowadzi akcję informacyjną i promocyjną)
- **KOORDYNATORZY** poszczególnych zadań strategicznych – realizują przyjęte zadania zgodnie z rocznymi planami realizacji strategii, zdają sprawozdania podczas spotkań Gminnego Forum Zrównoważonego Rozwoju.

Partnerstwo dla zrównoważonego rozwoju w Mieście i Gminie Ścinawa

Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju

5.3. Monitoring i zasady aktualizacji strategii.

Strategia jest nie tylko dokumentem, ale przede wszystkim ciągły proces związany z zrównoważonym rozwojem gminy. Określa on cele i programy działań na dziesięć lat oraz wymaga ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie Radę Miejską kończy tylko pewien etap planowania.

Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne jest procesem ciągłym wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych itp. i ich uwzględniania w dokumencie oraz przesuwania horyzontu planowania na kolejne lata. Strategia zrównoważonego rozwoju będzie, co roku poddawany przeglądowi oraz aktualizacji. Dokonuje tego w formie planowania partnerskiego (po utworzeniu) Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju, a zatwierdza Rada Miejska.

Po wprowadzeniu zmian w strategii Burmistrz jako Główny Koordynator Wdrażania Strategii zobowiązany jest dostarczyć wszystkim zainteresowanym stronom (zwłaszcza koordynatorom poszczególnych zadań) informację o dokonanej aktualizacji strategii.

- Nadzór nad wdrażaniem strategii będzie sprawować Rada Miejska w Ścinawie.
- Koordynacją wszystkich działań na rzecz realizacji strategii zajmie się Burmistrz.
- Odpowiednim stanowiskom w Urzędzie Gminy przypisana będzie bezpośrednia odpowiedzialność za podejmowanie działań, wynikających z planów realizacyjnych strategii.
- Raz w roku Burmistrz zda Radzie Gminy sprawozdanie z postępów w realizacji Strategii.

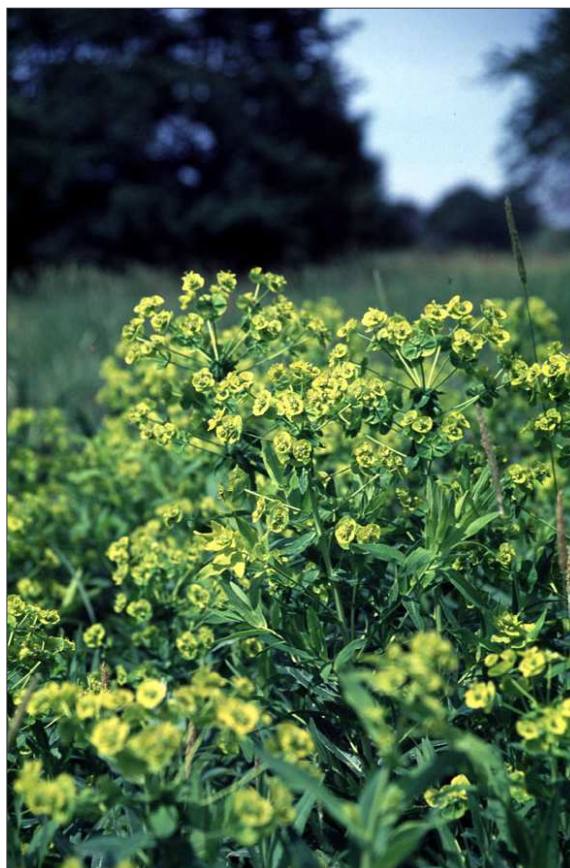
- Raz do roku odbędzie się spotkanie Zespołu Opracowującego Strategię (jako zespół przygotowujący materiały dla Gminnego Forum Zrównoważonego Rozwoju). Na spotkaniu zostaną przeanalizowane postępy w realizacji strategii, wniesione zostaną konieczne zmiany i uzupełnienia. Na przełomie każdego kolejnego roku ukaże się biuletyn gminy poświęcony omówieniu zaawansowania realizacji strategii.
 - Gminne Forum Zrównoważonego Rozwoju przynajmniej raz w roku podejmie dyskusję nad postępami w realizacji strategii i zaplanuje swoją pomoc i udział w realizacji zadań.
- Wyżej wymienione elementy będą stanowiły monitoring i społeczny udział w ocenie wdrażania strategii.

5.4. Wskaźnikowy system monitorowania strategii.

Cel główny: Przyjazne i czyste środowisko.			
Cele szczegółowe	Wskaźnik	Źródło informacji	Założenia
1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.	wyższa świadomość ekologiczna mieszkańców, ilość i czystość wysegregowanych surowców wtórnych przez mieszkańców, ilość imprez edukacyjnych w szkołach i przedszkolach	UMiG, Ankietyzacja mieszkańców	Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.	Zlikwidowane dzikie wysypiska, ilość m ³ odpadów wpływających na wysypisko, ilość gospodarstw domowych uczestniczących w segregacji	UMiG, Zakład Gospodarki Komunalnej	program gospodarki odpadami, realizacja uchwały o zachowaniu porządku i czystości w gminie, program informacyjno-edukacyjny skierowany do mieszkańców
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.	Poziom zakwaszenia gleb, ilość UR wyłączonych z produkcji rolnej	UMiG, ODR	
4. Czyste powietrze atmosferyczne.	stopień czystości powietrza, oszczędności w budżecie gminy na ogrzewanie budynków komunalnych	Dane WiOŚ UMiG Ścinawa	koncepcja gazyfikacji gminy, program oszczędzania energii w gminie
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.	sieci kanalizacyjnej, sprawność oczyszczalni ścieków, stopień czystości wód	UMiG, dane WIOŚ	kanalizacja miasta i koncepcja kanalizacji wsi,
6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry.	ilość i powierzchnia obiektów chronionych, powierzchnia, zalesień, zadrzewień, powołany park krajobrazowy nad Odrą i Natura 2000	UMiG, Wojewódzki Konserwator Przyrody	Program, dokumentacje obiektów chronionych
Cel główny: Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku.			
1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.	Zarejestrowana instytucja wspierająca rozwój gminy, wzrost ilości działających podmiotów gospodarczych	UMiG	System preferencji dla inwestorów i podmiotów gospodarczych tworzących miejsca przy
2. Bogata oferta turystyczna.	Ruch turystyczny, baza noclegowa i gastronomiczna, ilość obiektów udostępnianych do zwiedzenia	Ścinawski Ośrodek Kultury UMiG	
3. Dobra infrastruktura techniczna.	Ilość i jakość funkcjonującej infrastruktury, dróg	UMiG	

4. Efektywne ekonomicznie gospodarstwa rolne.	Ilość gospodarstw ekologicznych, rolnośrodowiskowych, ilość gospodarstw prowadzących dodatkowe działalności, grupy producenckie	UMiG, Urząd Statystyczny, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	
5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.	Ilość nowych inwestycji, ocena oddziaływania na środowisko	WIOŚ, UMiG	
6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.	Ilość powstających miejsc pracy, struktura bezrobocia	PUP, UMiG	
7. Działający ośrodek wspierania rozwoju i informacji gospodarczej	Działający ośrodek	UMiG	
8. Optymalna ilość dobrze działających firm.	Ilość miejsc pracy, stosunek ilości firm zakładanych do likwidowanych	Statystyka wojewódzka, UMiG	
9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.	Działający ośrodek sportów wodnych, ośrodek w dzień, ilość szlaków i tras turystycznych,	ŚOK, UMiG	
10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.	Ilość zagospodarowanych obiektów	UMiG	
Cel główny: Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy			
1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.	ilość i fachowość kadry, ilość kół zainteresowań, działająca kawiarenka internetowa	Szkoły gminne, Ścinawski Ośrodek Kultury	
2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.	Ilość inicjatyw realizowanych przez mieszkańców, ilość imprez kulturalnych	UMiG, Ścinawski Ośrodek Kultury	System wspierania inicjatyw społecznych i organizacji pozarządowych
3. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy	sieć szkół, ilość szkoleń, ilość bezrobotnych przekwalifikowanych, ilość osób po kursach zatrudnionych	PUP, UMiG	
4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.	ilość etatów policji, wskaźniki przestępczości	Policja, UMiG	
5. Zmniejszony poziom bezrobocia.	ilość zarejestrowanych bezrobotnych, ilość osób znajdujących zatrudnienie	PUP., UMiG	
6. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.	Wskaźnik emigracji, struktura emigracji	Statystyka, UMiG	

7. Tworzenie warunków do właściwego funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej	Zachorowania na choroby cywilizacyjne, zgony w wyniku nagłych zdarzeń	NFOZ, Urząd Gminy	
Cel główny: Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji			
1. Dobre zarządzanie przestrzenią.	Uchwała Rady Gminy w sprawie przyjęcia strategii, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zgodne ze strategią i studium	UMiG	Strategia ekorozwoju gminy, Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy
2. Dobry przepływ informacji.	Ilość artykułów w prasie, ilość spotkań z mieszkańcami	UMiG, ankieta,	
3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.	Powierzchnia zagospodarowanych nieużytków, uzbrojenie terenów	UMiG	
4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.	Ilość konfliktów w gminie, ilość spotkań w celu omówienia problemów	UMiG, ankieta	
5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.	Poziom środków w budżecie przeznaczony na inwestycje, ilość inwestycji	UMiG	
6. Znacząca ranga gminy w regionie.	Ilość konferencji, seminariów, imprez	Ankieta, UMiG	

5.5. Syntetyczny przegląd strategii zrównoważonego rozwoju Miasta i Gminy Ścinawa

Wizja:

Nadodrzańska Ziemia Ścinawska gospodarna, przyjazna ludziom i środowisku.

Cel nadrzędny:

Dobre zagospodarowanie gminy z zachowaniem bogatej przyrody i zapewnieniem dobrych warunków życia dla mieszkańców.

Cele główne:

Środowisko przyrodnicze	Gospodarka	Społeczeństwo	Zarządzanie
Przyjazne i czyste środowisko	Kwitnąca gospodarka, dająca zatrudnienie, przyjazna środowisku	Aktywni, zintegrowani i skuteczni mieszkańcy gminy	Gmina zarządzana sprawnie i demokratycznie z dobrym przepływem informacji

Cele szczegółowe:

1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.	1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.	1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.	1. Dobre zarządzanie przestrzenią.
2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.	2. Bogata oferta turystyczna.	2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.	2. Dobry przepływ informacji.
3. Urodzajne i niezdegradowane gleby..	3. Dobra infrastruktura techniczna.	3. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy	3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.
4. Czyste powietrze atmosferyczne.	4. Efektywne gospodarstwa rolne.	4. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.	4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.
5. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.	5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią	5. Zmniejszony poziom bezrobocia.	5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.
6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry	6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.	6. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.	6. Znacząca ranga gminy w regionie.
	7. Działający ośrodek wspierania rozwoju i informacji gospodarczej	7. Tworzenie warunków do właściwego funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej	
	8. Optymalna ilość dobrze działających firm.		
	9. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.		
	10. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.		

Działania do realizacji w latach 2005-2015

<p>1. Świadome ekologicznie społeczeństwo.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edukacja dzieci i młodzieży wraz z konkursami wiedzy o gminie. • Informacje w prasie lokalnej i mediach regionalnych i krajowych (kurier gmin, telewizja TVL, TV5). • Edukacja mieszkańców poprzez szkolenia, seminaria, konferencje, warsztaty. • Edukacja rolników w zakresie zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich. • Integracja organizacji w gminie wokół projektu tworzenia terenów zielonych i nasadzeń w Ścinawie. • Przeglądy wiosenne posesji - listy ze zdjęciami pochwalnymi w prasie • Konkursy na piękny balkon, ogródek • Zgłoszenie pięknych i ekologicznych posesji do nagród. 	<p>1. Polityka władz gminy wspierająca rozwój gospodarczy gminy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie ośrodka wspierania rozwoju i informacji gospodarczej (Ośrodek rozwoju gminy). • Opracowanie i aktualizacja systemu preferencji dla inwestorów 	<p>1. Różnorodna oferta spędzania wolnego czasu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozszerzenie działalności świetlic terapeutycznych wg potrzeb lokalnych. • Działające świetlice wiejskie: remonty świetlic wiejskich; doposażenie w sprzęt, organizowanie imprez dla dzieci i mieszkańców. • Integracja działań pomiędzy świetlicami terapeutycznymi a wiejskimi celem stworzenia lokalnego centrum kultury. • Wsparcie działalności stowarzyszeń sportowych i turystycznych oraz pomoc w tworzeniu nowych. • Zwiększenie ilości imprez przy wykorzystaniu istniejącej bazy (sala gimnastyczna i boiska) i oferty zajęć pozalekcyjnych. • Szersze udostępnienie istniejących pracowni dla mieszkańców gminy (np. kafejka internetowa). • Tworzenie kalendarza imprez o zasięgu lokalnym i ponad gminnym. • Tworzenie i doskonalenie bazy do prowadzenia imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych (basen, boiska, korty, sala widowiskowa i kinowa i inne) zwłaszcza w szkołach. • Preferencje dla podmiotów, które przygotowują miejsca do spędzania wolnego czasu. 	<p>1. Dobre zarządzanie przestrzenią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematyczna aktualizacja strategii rozwoju gminy. • Realizowanie założeń wynikających ze strategii i planów rozwoju. • Wspieranie inicjatyw zmierzających do utworzenia Parku Krajobrazowego Doliny Odry i obszaru NATURA2000.
---	---	---	---

<p>2. Odpady zagospodarowane zgodnie z wymogami ustawowymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie programu gospodarki odpadami. • Likwidacja "dzikich wysypisk" z aktywnym udziałem mieszkańców, rad sołeckich, zapobieganie powstawania nowych. • Rozwijanie i doskonalenie systemu segregacji odpadów <ul style="list-style-type: none"> • zagwarantowanie odbioru surowców, • podniesienie świadomości społecznej i informacja, • pojemniki na poszczególne odpady. 	<p>2. Bogata oferta turystyczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wdrożenie Programu Zagospodarowania Turystycznego Doliny Odry. • Pomoc w tworzeniu gospodarstw agroturystycznych. • Inspirowanie do tworzenia miejsc noclegowych, gastronomicznych. • Wyznaczenie szlaków turystycznych (piesze, rowerowe, wodne i inne) • Wykorzystanie współpracy z innymi gminami i organizacjami do rozwoju turystyki- wspólne planowanie i działania. 	<p>2. Świadomi, aktywni i zintegrowani mieszkańcy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie zasad finansowania i wspierania różnorodnych inicjatyw społecznych (Rady Sołeckie, organizacje społeczne, Rady Osiedlowe). • Instytucje gminne (szkoły, ośrodki zdrowia, świetlice, ośrodek pomocy społecznej, Spółdzielnia Mieszkaniowa) przekazują informacje mieszkańcom o działaniach gminy i innych instytucji i organizacji. • Doskonalenie i rozwijanie gminnego systemu komunikacji społecznej. • Przygotowanie radnych i liderów do działań w społeczności lokalnej (warsztaty, szkolenia). • Stworzenie warunków do działania "Kół Gospodyń Wiejskich". • Opracowanie i realizacja Planów Rozwoju Miejscowości dla wsi w gminie <ul style="list-style-type: none"> • Powołanie grupy odnowy wsi • Opracowanie planu • Realizacja planu poprzez wspieranie działań grupy we wsi 	<p>2. Dobry przepływ informacji.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wydawanie biuletynu informacyjnego • Strona internetowa • Foldery • Tablice i banery informacyjne • Konferencje tematyczne • Zebrania środowiskowe • Skrzynki kontaktowe, dyżury telefoniczne, dyżury Rady i Burmistrza
<p>3. Urodzajne i niezdegradowane gleby.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie działań służących wapnowaniu gleb. • Edukacja rolników i mieszkańców w zakresie nawożenia naturalnego podnoszącego jakość ekologiczną gleby. 	<p>3. Dobra infrastruktura techniczna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa systemu kanalizacji i utylizacji ścieków w gminie Kanalizacja gminy I etap. • Budowa systemu kanalizacji i utylizacji ścieków w gminie Kanalizacja gminy II etapu. • Budowa systemu kanalizacji i utylizacji ścieków w gminie Kanalizacja gminy etap III zakończenie kanalizacji. • Rozbudowa i modernizacja wodociągów i technologii pozyskiwania wody, przejęcie wodociągów od Agencji 	<p>2. Odpowiedni poziom wykształcenia w stosunku do potrzeb rynku pracy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięcie oferty "Klubu Pracy" dla bezrobotnych i chcących się przekwalifikować – oferta szkoleń dostosowana do potrzeb rynku pracy. Klub pracy badający potrzeby zatrudnienia w gminie i powiecie. • Oddziaływanie na Powiatowy Urząd Pracy pod kątem przekwalifikowania rolników. • Kursy chałupnictwa, drobnej przedsiębiorczości dla kobiet wiejskich i 	<p>3. Stworzone możliwości do pozyskania inwestorów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach

	<p>Nieruchomości Rolnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozbudowa i poprawa jakości dróg gminnych. • Stworzenie lobbyingu w sprawie utrzymania pozostałych dróg i budowy nowego mostu na Odrze. • Dążenie do rozwoju telekomunikacji i usług teleinformatycznych oraz społeczeństwa informatycznego. 	<p>rolników.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie działań w celu utworzenia szkoły średniej. 	
<p>4. Czyste powietrze atmosferyczne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie działań zmierzających do gazyfikacji miasta i gminy. • Działania na rzecz tworzenia, i ochrony zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych (pasy zieleni izolacyjnej). • Wdrożenie działań służących podniesieniu poziomu lesistości gminy. • Podnoszenie wiedzy pracowników urzędu i mieszkańców w zakresie wykorzystania energii odnawialnych i technologii energooszczędnych w gminie. 	<p>4. Efektywne ekonomicznie gospodarstwa rolne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie rozwoju lokalnego przetwórstwa rolno-spożywczego, produktów lokalnych, tworzenia lokalnych i regionalnych rynków zbytu. • Wspieranie tworzenia grup producentów. 	<p>3. Zwiększony poziom bezpieczeństwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie profilaktyki i współdziałanie policji i mieszkańców w zakresie poprawy stanu bezpieczeństwa. • Wspieranie działań gminnego Programu Polityki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. • Doposażenie OSP w niezbędny sprzęt. 	<p>4. Demokratyczne rozwiązywanie problemów i konfliktów społecznych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z organizacjami pozarządowymi • Spotkania środowiskowe – debaty • Konsultacje społeczne • Negocjacje, ankiety
<p>4. Wody powierzchniowe w czystości nie niższej niż III klasa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dążenie do utrzymania właściwych stosunków wodnych na gruntach rolnych z ochroną jakości wód. • Stałe podnoszenie jakości stosowanych technologii w utylizacji i zagospodarowania ścieków • Kanalizacja realizowana w innych celach. 	<p>5. Nowe inwestycje zewnętrzne zgodne ze strategią.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie terenów i obiektów pod inwestycje. • Uporządkowanie stanów prawnych terenów i obiektów. • Promocja gminy (foldery, prasa, internet). 	<p>5. Zmniejszony poziom bezrobocia.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizowany w celach dot. sfery gospodarczej. 	<p>5. Odpowiednie nakłady na infrastrukturę.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach
<p>6. Chroniona przyroda i krajobraz doliny Odry.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podjęcie działań w celu objęcia ochroną najcenniejszych obszarów doliny Odry - użytki ekologiczne np.: powiększenie koło Lasowic, utworzenie na 	<p>6. Zaspokojone potrzeby miejsc pracy zgodnie z wykształceniem i aspiracjami.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 	<p>6. Zmniejszona emigracja młodzieży i ludzi w wieku produkcyjnym.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizowany w innych celach sfery społecznej, środowiskowej i gospodarczej. 	<p>6. Znacząca ranga gminy w regionie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promocja • Organizowanie imprez o charakterze ponad gminnym • Opracowania naukowe • Tworzenie lobby na rzecz gminy

<p>starorzeczu między Jurczem a Grzybowem</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezerwaty - park krajobrazowy i obszar Natura 2000 - Objęcie ochroną najcenniejszych obszarów doliny Odry: <ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wytyczenie ścieżek edukacji ekologicznej. • Wspieranie działań związanych z czynną ochroną przyrody. • Edukacja mieszkańców doliny Odry w zakresie czynnej ochrony przyrody, wartości przyrodniczych i krajobrazowych doliny Odry. 			
	<p>7. Działający ośrodek wspierania rozwoju i informacji gospodarczej.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 	<p>8. Tworzenie warunków do właściwego funkcjonowania podstawowej opieki zdrowotnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka zdrowotna mieszkańców oraz wspieranie zdrowego trybu życia. • Działania na rzecz utrzymania pogotowia ratunkowego w Ścinawie. • Poprawa dostępu do podstawowej opieki zdrowotnej w dni wolne od pracy. 	
	<p>9. Optymalna ilość dobrze działających firm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		
	<p>10. Dolina Odry dobrze zagospodarowana.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		
	<p>11. Poprawna gospodarka płodami rolnymi z wykorzystaniem istniejących obiektów.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja w innych celach 		